Thesis Title Trend of Mortality Rates for Ill-defined in 2000-2009

Author Mrs. Supatip Boonphirom

Major Program Research Methodology

Academic Year 2012

ABSTRACT

This study aimed to investigate the trends and to develop the model for estimating death rate of ill-defined mortality in Thailand from 2000 to 2009. Reported death data were obtained from the Bureau of Health Policy and Strategy, Thai Ministry of Public Health. Ill-defined death rates distributed by gender-age group, geographic region, year and place of death were calculated. Negative binomial regression model was used to identify factors associated with ill-defined death rates. During the period from 2000-2009, 1,441,347 ill-defined deaths were reported. Of these, 721,495 (50.1%) were females. Ill-defined death rates dropped from 41% in 2000 to 38% in 2009. The overall ill-defined death rate was 222.7 per 100,000 population. An increasing trend was found in age-group 10-19 until aged 60 years and over for both sexes. The highest mortality rate was found in year 2000 (237.4 per 100,000 population) and lowest in year 2003 (192.4 per 100,000 population). Ill-defined death outside hospital was found 86% with the rate of 383.5 per 100,000 population. Gender-age group, year, region and place of death were statistically significantly associated with illdefined death rate. Males had higher ill-defined death rate than females. Age group in 0-9 to 50-59 years had lower ill-defined death rates than the average rate for both sexes whereas age group 60 and over had higher death rate than the average rate for both sexes. Ill-defined mortality rate in Bangkok (119.2 per 100,000 population) was lower than of other regions. Nine provinces in the North (Chiang Mai, Lamphun,

Phrae, Phayao, Chiang Rai, MaeHongSon, KamphangPet, Tak and Phichit), 7 provinces in the Central (Ang Thong, Sing Buri, Sara Buri, Rayong, Nakhon Nayok, Suphan Buri and Phetcha Buri), 6 provinces in the Northeast (Yasothon, Nong Khai, Maha Sarakham, Sakon Nakhon, Nakhon Phanom and Mukdahan) and 4 provinces in the South (Satun, Pattani, Yala and Narathiwat) had higher ill-defined death rate than the average rate.

The percent of ill-defined death in Thailand is still high. Therefore, the utility of the mortality data still has huge limitation due to the reliability and accuracy of cause of death remains a significant problem in Thailand. The improvement of mortality data from ill-defined should be focused on elderly aged 60 years and older and outside hospital death.

ชื่อวิทยานิพนธ์ แนวโน้มอัตราการตายจากสาเหตุไม่ชัดแจ้งระหว่างปี พ.ศ. 2543-2552

ผู้เขียน นางสุภาทิพย์ บุญภิรมย์

สาขาวิชา วิธีวิทยาการวิจัย

ปีการศึกษา 2555

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวโน้มอัตราการตาย ที่มีสาเหตุไม่ชัดแจ้งและเพื่อ พัฒนาตัวแบบการทำนายอัตราการตายที่มีสาเหตุไม่ชัดแจ้งในช่วงปี พ.ศ. 2543-2552 ข้อมูลการตาย จากสาเหตุไม่ชัดแจ้งจำแนกตาม เพศ-กลุ่มอายุ ภูมิภาค ปี และการตายใน และนอกโรงพยาบาล ได้รับจากสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ การตายจากสาเหตุ ไม่ชัดแจ้งด้วยตัวแบบการแจกแจงทวินามนิเสธ ผลการศึกษาพบว่า การตายจาก สาเหตุไม่ชัดแจ้งในช่วงเวลาดังกล่าว มีจำนวน 1,441,347 ราย ในจำนวนนี้ เป็นเพศหญิง จำนวน 721,495 ราย (50.1%) อัตราการตายจากสาเหตุใมชัดแจ้งลดลงจากร้อยละ 41 ใน ปีพ.ศ. 2543 เป็น ร้อยละ 38 ในปี พ.ศ. 2552 อัตราการตายจากสาเหตุไม่ชัดแจ้งโดยรวมต่อประชากร 100,000 คน เท่ากับ 222.7 คน แนว โน้มอัตราการตายทั้งเพศชาย และเพศหญิง เพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่กลุ่มอายุ 10 ปีขึ้น ไป การตายจากสาเหตุไม่ชัดแจ้งพบสูงสุดในการตายนอกโรงพยาบาล ร้อยละ 86 โดยมีอัตราการ ตายต่อประชากร 100,000 คน เท่ากับ 383.5 คน เพศ-กลุ่มอายุ ภูมิภาค ปี และการตายใน และนอก โรงพยาบาลมีความสัมพันธ์กับอัตราการตายจากสาเหตุไม่ชัดแจ้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อัตรา การตายจากสาเหตุไม่ชัดแจ้งในกลุ่มอายุ 0-59 ปี ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และในกลุ่มอายุ 60 ปี ขึ้นไปทั้งใน เพศชาย และเพศหญิงสูงกว่าก่าเฉลี่ย เมื่อแยกตามภูมิภาก พบว่ากรุงเทพมหานคร (119.2 คน ต่อ ประชากร 100,000 คน) มีอัตราการตายจากสาเหตุไม่ชัดแจ้ง ต่ำกว่าภูมิภาคอื่น ๆ อัตราการตายจาก สาเหตุไม่ชัดแจ้ง 9 จังหวัดในภากเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำพูน จังหวัด แพร่ จังหวัดพะเยา จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดตาก และจังหวัดพิจิตร) 7 จังหวัดในภาคกลาง (จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสิงห์บรี จังหวัดสระบรี จังหวัดระยอง จังหวัด นครนายก จังหวัดสพรรณบรี และจังหวัดเพชรบรี) 6 จังหวัด ในภาคตะวันออก (จังหวัดยโสธร จังหวัดหนองคาย จังหวัดมหาสาคาม จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร) และ 4 จังหวัดในภาคใต้ (จังหวัดสตูล จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส) สูงกว่า อัตราการตายเฉลี่ย

ค่าร้อยละของการตายจากสาเหตุไม่ชัดแจ้งในประเทศไทยยังคงมีค่าสูง คังนั้น การนำ ข้อมูลการตายไปใช้ประโยชน์ ยังคงมีข้อจำกัดอยู่มาก ความน่าเชื่อถือ และความถูกต้อง ของสาเหตุ การตายยังเป็นปัญหาสำคัญในประเทศไทย การปรับปรุงข้อมูลการตายจากสาเหตุการตายไม่ชัดแจ้ง ควรเน้นที่กลุ่มผู้สูงอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป และการตายนอกโรงพยาบาล

Prince of Songkla University

Pattani Campus